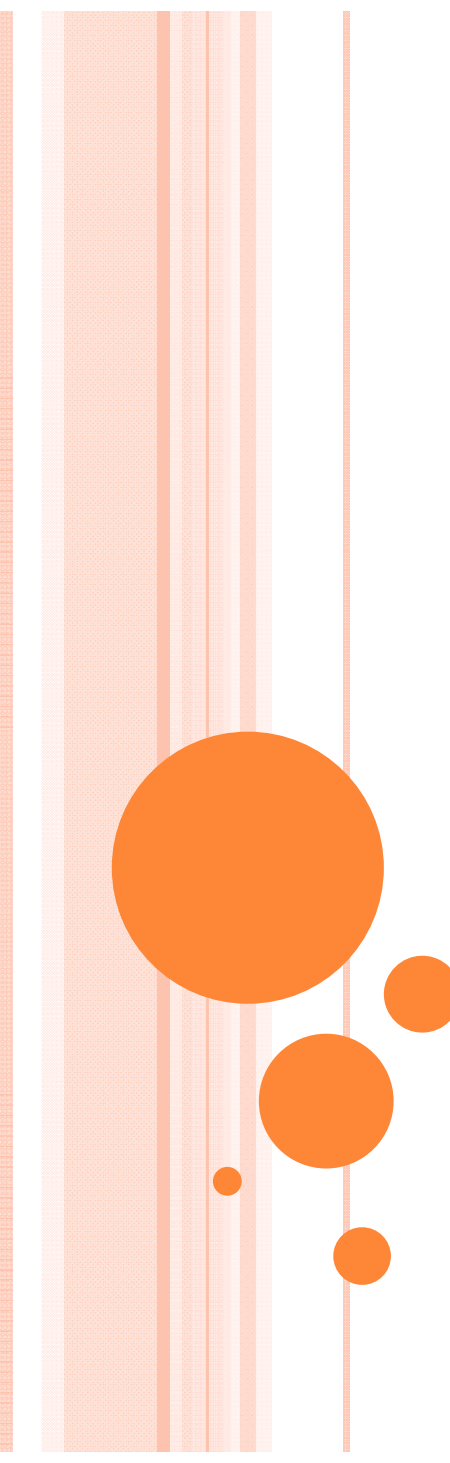

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ ระบบอัคคีภัยและการจัดการอุบัติภัย

ณัฐชยวัศ สวงนไชยกฤษณ์

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เนื้อหา

๑. ความเป็นมาของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย
๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไฟ
๓. กฎกระทรวงฯ การป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕
๔. ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และแนวปฏิบัติ

๑. ความเป็นมาของกฎหมายเกี่ยวกับ การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ความเป็นมาของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย

○ ประกาศคณะปฏิวัติฯ ๑๐๓

- “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัย ในสถานประกอบการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานสำหรับลูกจ้าง”

○ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ พ.ศ. ๒๕๔๑

- มาตรา ๓ ยกเลิกของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ (เป็นการยกเลิกกฎหมายโดยตรง)
- มาตรา ๑๖๖ “บรรดาประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

ความเป็นมาของกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย

○ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ พ.ศ. ๒๕๔๑ ฉบับที่ ๔ ๒๕๕๓

มาตรา ๓ **ยกเลิกหมวด ๘** แห่งพระราชบัญญัตินี้ ว่าด้วยเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มาตรา ๑๐๐ – ๑๐๗ (มีผลบังคับใช้ ๑๖ ก.ค. ๒๕๕๔) – เป็นการยกเลิกกฎหมายโดยตรง & กฎหมายบางฉบับถูกยกเลิกโดยปริยาย (หมายถึง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยถูกยกเลิกโดยทั้งหมด)

○ พระราชบัญญัติความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๔

กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยฯ เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

มาตรา ๗๔ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวงที่ออกตามความในหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๕ ให้ รมต. กระทรวงแรงงาน รักษาตาม พ.ร.บ. นี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานตรวจความปลอดภัยกับออก กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบเพื่อปฏิบัติการตาม พ.ร.บ. นี้ รวมทั้งออก กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้าย พ.ร.บ. นี้ และยกเว้น ค่าธรรมเนียม

การแต่งตั้งพนักงานตรวจความปลอดภัยต้องกำหนดคุณสมบัติ ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และเงื่อนไขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๘ ให้นายจ้างบริหาร จัดการและดำเนินการด้านความ
ปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไป
ตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง

การกำหนดมาตรฐานตามวรรคหนึ่ง ให้นายจ้างจัดทำเอกสารหรือ
รายงานใด โดยมีการตรวจสอบหรือรับรองโดยบุคคล หรือนิติบุคคล
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีว
อนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในวรรค
หนึ่ง

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

หมวด ๗ มาตรา ๕๓ นายจ้างผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่
ปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออก
ตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือ
ปรับไม่เกิน ๔ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องๆ กับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๑. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการและ การดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับ อัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไฟ

อัคคีภัย

การสันดาป หรือการเผาไหม้ (Combustion)

คือ

ปฏิกิริยาเคมี ที่เกิดจากการรวมตัวของเชื้อเพลิง
กับออกซิเจน ซึ่งเป็นผลให้เกิดความร้อนและแสงสว่าง
กับสภาพการเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบของไฟ

- ออกซิเจน
- ความร้อน
- เชื้อเพลิง
- ปฏิกิริยาลูกโซ่

ปฏิกิริยาลูกโซ่ คือ ปฏิกิริยาที่เกิดจากการลุกติดไฟอย่างต่อเนื่อง
ตราบเท่าที่ยังมีองค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง หนุนเนื่องกันอยู่ ถ้าขาด
อย่างใดอย่างหนึ่งปฏิกิริยาลูกติดไฟจะไม่เกิดขึ้น

ออกซิเจน

- การเผาไหม้แต่ละครั้ง ต้องการออกซิเจนประมาณ 16% ถ้าต่ำกว่า ไม่เกิดการเผาไหม้
- บรรยากาศทั่ว ๆ ไปมีออกซิเจนผสมอยู่ 20.93% ไนโตรเจน 79.04% และคาร์บอนไดออกไซด์ 0.03%

ความร้อน ทำให้อุณหภูมิของเชื้อเพลิงถึงจุดติดไฟ (IGNITION POINT) แยกคุณสมบัติได้ ดังนี้

- จุดวาบไฟ (Flash Point) จุดที่มีปริมาณความร้อนเพียงพอให้เชื้อเพลิงเหลวหรือแข็งใด ๆ คายไอหรือกลายเป็นไอ เข้าผสมกับอากาศอย่างได้สัดส่วนก็จะ ลุกไหม้วาบขึ้นชั่วขณะแล้วดับ
- จุดลุกติดไฟ (Fire Point) จุดที่มีปริมาณความร้อนเพียงพอให้เชื้อเพลิงเหลวหรือแข็งใด ๆ คายไอหรือกลายเป็นไอ เข้าผสมกับอากาศอย่างได้สัดส่วน และเกิดการลุกไหม้เมื่อมีเปลวไฟ/ประกายไฟที่เหมาะสมและ เผาไหม้อย่างต่อเนื่อง
- จุดลุกติดไฟได้เอง (Autoignition Temperature) จุดอุณหภูมิที่ทำให้ สารเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ขึ้นได้เอง

กรณีที่ทำให้เกิดไฟ/การเผาไหม้

- การเสียดสี/เสียดทาน (กลิ้ง, เจียร)
- วัตถุที่ร้อนจัด (เตาปฏิกรณ์)
- ประกายไฟ (ตัด, เจียร, เชื่อม)
- การเกิดไฟฟ้าสถิต
- ไฟฟ้าลัดวงจร
- การสูบบุหรี่
- ไฟผ่า/ภัยธรรมชาติ

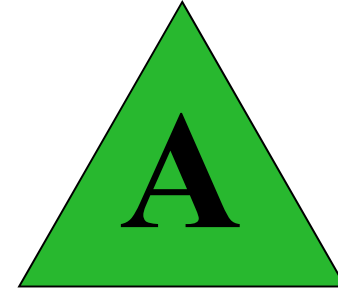

หลักการดับเพลิง

ขจัดองค์ประกอบของไฟ เป็นส่วน ๆ หรือทั้งหมด โดย

- การขจัดเชื้อเพลิง
- ทำให้อับอากาศ หรือคลุมทับ
- ทำให้เย็นตัวลง หรือการหล่อเย็น
- การขัดขวางปฏิกิริยาลูกโซ่

ประเภทของเพลิง

ไฟที่เกิดจากวัสดุเชื้อเพลิง เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ยาง พลาสติก

การดับไฟ → ลดความร้อน(น้ำ)

เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ → น้ำสะสมแรงดัน/ผงเคมีแห้ง

ประเภทของเพลิง

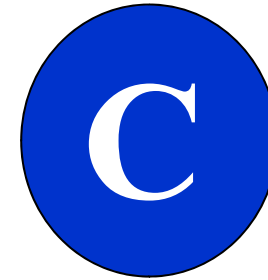

ไฟที่เกิดจาก**ของเหลวติดไฟ** เช่น ก๊าซ และน้ำมันประเภทต่าง ๆ

การดับไฟ → ตัดความร้อน/อากาศโดยใช้โฟมคลุม/ปิดวาล์ว

เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ → คาร์บอนไดออกไซด์/ผงเคมีแห้ง/โฟม

ประเภทของเพลิง

ไฟที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า หรือวัตถุที่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน เช่น
ไฟฟ้าช็อต หรือมอเตอร์ลूกไหม้

การดับไฟ → ตัดกระแสไฟ/ใช้ผงเคมี/ก๊าซ

เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ → คาร์บอนไดออกไซด์/ผงเคมีแห้ง

ประเภทของเพลิง

ไฟที่เกิดจากโลหะที่ติดไฟ เช่น แมกนีเซียม ไททาเนียม เซอร์โคเนียม

การดับไฟ → กลบด้วยทรายแห้ง/ซีเมนต์แห้ง

เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (ตามชนิดของสารเคมี) → ก๊าซเฉื่อย เช่น ฮีเลียม อาร์กอน ไนโตรเจน

๓. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร
จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย
อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

พ.ศ. ๒๕๕๕

กฎกระทรวงฯ เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

๘ หมวด ๓๒ ข้อ

หมวด 1 หมวดทั่วไป (นิยาม)

หมวด 2 ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและเส้นทางหนีไฟ

หมวด 3 การดับเพลิง

หมวด 4 การป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน

หมวด 5 วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

หมวด 6 การกำจัดของเสียที่ติดไฟง่าย

หมวด 7 การป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

หมวด 8 การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยจากอัคคีภัย และการรายงาน

ขอบเขตการบังคับใช้

- ทุกประเภทกิจการ
- บางข้อกำหนดให้ดำเนินการ**ตามสภาพความเสี่ยง**
- บางข้อกำหนดให้ดำเนินการ**ตามจำนวนลูกจ้าง/
ลักษณะพื้นที่**

กฎกระทรวงฯ เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

อาศัยความตาม**มาตรา ๕** และ**มาตรา ๘** วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้ (นิยาม)

- “อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นที่มีลูกจ้างทำงานอยู่

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้ (นิยาม) - ต่อ

- **สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา**
หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุซึ่งไม่ติดไฟเป็นส่วนใหญ่ หรือมีวัตถุติดไฟในปริมาณน้อยหรือมีวัตถุไวไฟในปริมาณน้อยที่เก็บไว้ในภาชนะปิดสนิทอย่างปลอดภัย
- **สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลาง**
หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุติดไฟได้ และมีปริมาณไม่มาก
- **สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง** หมายความว่า สถานที่ที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุติดไฟได้ง่าย และมีปริมาณมาก

คำนิยาม (ประกาศกระทรวงฯ อัคคีภัย กท. อุตฯ)

- “โรงงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยสูง”

โรงงานซึ่งมีการประกอบกิจการ โรงงานที่มีการใช้เชื้อเพลิง วัตถุไวไฟ หรือมีลักษณะที่ทำให้เกิดอัคคีภัย หรือระเบิดได้ง่าย ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประกาศนี้

- “โรงงานที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยสูงปานกลาง”

โรงงานซึ่งมีการประกอบกิจการ โรงงานนอกเหนือจากประเภทหรือชนิดของโรงงานที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประกาศนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้ (นิยาม)

- **“เพลิงประเภท เอ”** หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากเชื้อเพลิงธรรมชาติ เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ยาง พลาสติก รวมทั้งสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
- **“เพลิงประเภท บี”** หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากไขหรือของเหลวที่ติดไฟได้ เช่น ก๊าซ และน้ำมันประเภทต่างๆ
- **“เพลิงประเภท ซี”** หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากอุปกรณ์หรือวัตถุที่มีกระแสไฟฟ้าไฟได้
- **“เพลิงประเภท ดี”** หมายความว่า เพลิงที่เกิดจากโลหะต่างๆ ที่ติดไฟได้ เช่น แมกนีเซียม เซอร์โคเนียม ไทเทเนียม รวมทั้งโลหะอื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน

คำนิยาม (ประกาศกระทรวงฯ อัดคีย์ กท. อุตฯ)

- “เพลิงประเภท เอ”

เพลิงที่เกิดจากเชื้อเพลิงธรรมชาติ เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ยาง พลาสติก

- “เพลิงประเภท บี ”

เพลิงที่เกิดจากไขหรือของเหลวที่ติดไฟได้ ก๊าซ และ น้ำมันประเภทต่างๆ

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้ (นิยาม)

- “**วัตถุระเบิด**” หมายความว่า วัตถุระเบิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน หรือ**วัตถุที่สามารถระเบิดได้เมื่อได้รับความร้อน ประกายไฟ เปลวไฟ หรือเมื่อได้รับการกระทบกระเทือน การเสียดสี หรือถูกกระทำโดยตัวจุดระเบิด**
- “**วัตถุไวไฟ**” หมายความว่า วัตถุที่มีคุณสมบัติติดไฟได้ง่ายและสันดาปเร็ว

คำนิยาม (ประกาศกระทรวงฯ อัดคิภัย กท. อุตฯ)

- “วัตถุไวไฟ”
วัตถุที่มีคุณสมบัติติดไฟได้ง่ายและสันดาปเร็ว
- “วัตถุติดไฟ ”
วัตถุที่อยู่ในภาวะพร้อมที่จะเกิดการสันดาป
- “วัตถุทนไฟ ”
วัตถุก่อสร้างที่ไม่เป็นเชื้อเพลิงและไม่ลดความแข็งแรงเมื่อสัมผัสกับไฟ
ในช่วงเวลาหนึ่ง

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้ (นิยาม) - ต่อ

- **เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้** หมายความว่า เครื่องดับเพลิงซึ่งมีลักษณะเป็นอุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายได้โดยสะดวก และใช้งานด้วยมือ ภายในบรรจุสารดับเพลิงซึ่งสามารถขับออกได้โดยใช้แรงดัน เช่น เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ แบบยกหัว แบบลากเข็น หรือลักษณะอื่นใดที่คล้ายกัน
- **ระยะเข้าถึง** หมายความว่า ระยะที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ เพื่อดับเพลิง ณ จุดนั้นๆ

คำนิยาม (ประกาศกระทรวงฯ อัคคีภัย กท. อุตฯ)

- “ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้”
เครื่องตรวจจับควัน หรือ ความร้อน หรือเปลวไฟที่ทำงานโดยอัตโนมัติ และอุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้แบบกดหรือดึงให้สัญญาณเตือนภัย
- “ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ”
ระบบดับเพลิงที่สามารถทำงานได้ทันทีโดยอัตโนมัติ เมื่อเกิดเพลิงไหม้หรือความร้อนจากเพลิงไหม้ เช่น ระบบหัวจ่ายน้ำดับเพลิงอัตโนมัติ (Automatic Sprinkle System)

เกี่ยวกับวัตถุติดไฟ

- **วัตถุไวไฟ** จุดวาบไฟ $< 100\text{ }^{\circ}\text{F}$ (37.8°C)
- **วัตถุติดไฟ** จุดวาบไฟ $\geq 100\text{ }^{\circ}\text{F}$ ($37.8\text{ }^{\circ}\text{C}$)
- **วัตถุไม่ติดไฟ** (ติดไฟยาก) จุดวาบไฟ $\geq 200\text{ }^{\circ}\text{F}$ (93.3°C)

ตัวอย่างสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

○ สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรงตามที่ วสท. กำหนด

ได้แก่ โรงเก็บและซ่อมเครื่องบิน พื้นที่ ๑ ใช้งานโดยมีของเหลวไฮดรอลิค ติดไฟได้ หล่อด้วยแบบโลหะขึ้นรูปโลหะ โรงงานผลิตไม้อัดและไม้แผ่น โรงพิมพ์ (ใช้หมึกพิมพ์ที่มีจุดวาบไฟต่ำกว่า 37.90 เซลเซียส) อุตสาหกรรมยาง โรงเลื่อย โรงงานสิ่งทอรวมทั้งโรงฟอก ย้อม ปั่นฝ้าย เส้นใยสังเคราะห์ และฟอกขนสัตว์ โรงทำเฟอร์นิเจอร์ด้วยโฟม โรงงานผลิตยางมะตอย โรงพ่นสี โรงกลั่นน้ำมัน โรงงานผลิตน้ำมันเครื่องโรงชุบโลหะที่ใช้น้ำมัน อุตสาหกรรมพลาสติก พื้นที่ล้างโลหะด้วยสารละลาย การเคลือบสีด้วย การจุ่ม หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน

○ กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดท้ายประกาศกระทรวงฯ ๔๘ ประเภท/ชนิด โรงงาน

ตัวอย่างสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

○ สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างปานกลางตามที่ วสท. กำหนด

ได้แก่ ที่จอดรถยนต์และห้องแสดงรถยนต์ โรงงานผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โรงงานผลิตเครื่องดื่ม ร้านทำขนมปัง ร้านซักผ้า โรงงานผลิตอาหารกระป๋อง โรงงานผลิตแก้วและวัสดุที่ทำจากแก้ว ภัตตาคาร โรงงานผลิตเครื่องบริโภคประจำวัน โรงภาพยนตร์ และศูนย์ประชุม สำนักงานที่เป็นอาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่ โรงงานผลิตสินค้าที่ทำจากหนังสือ โรงงานผลิตลูกกวาดและลูกอม โรงงานยาสูบ โรงงานประกอบผลิตภัณฑ์ไม้

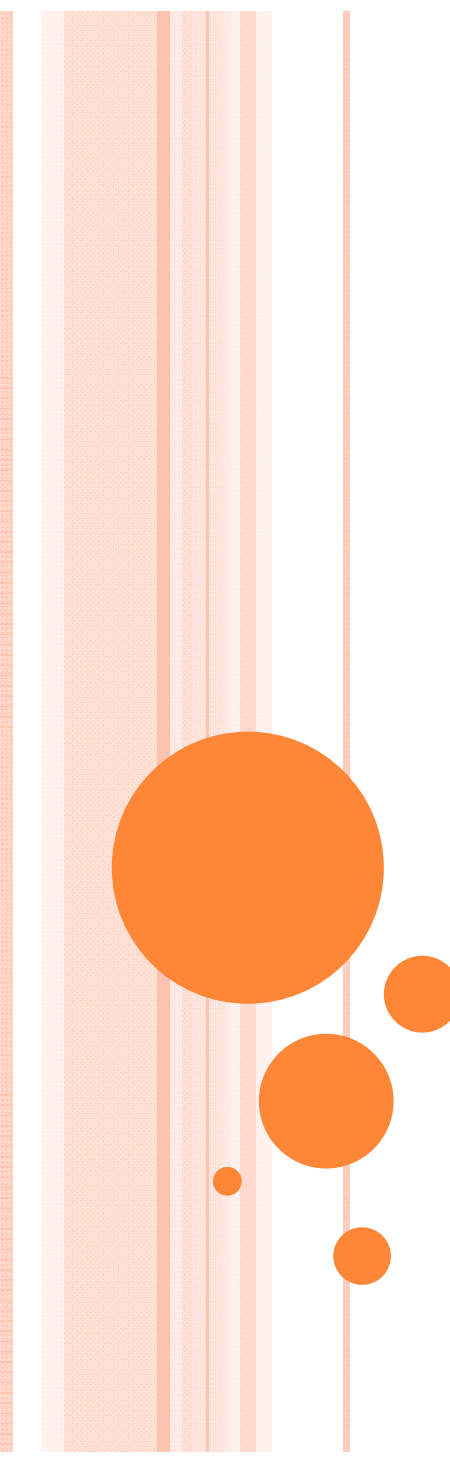
โรงพิมพ์และสิ่งพิมพ์โฆษณา โรงงานใช้สารเคมี โรงสีข้าว โรงกลึง โรงงานประกอบผลิตภัณฑ์โลหะ โรงต้มกลั่น อู่ซ่อมรถยนต์ โรงงานผลิตยางรถยนต์ โรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่อง โรงงานกระดาษและผลิตเยื่อกระดาษ โรงงานผลิตภัณฑ์กระดาษ ทำเรือและสะพานส่วนที่ยื่นไปในน้ำ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ โรงภาพยนตร์ โรงมหรสพที่มีการแสดง ที่ทำการไปรษณีย์ ห้องสมุด(มีชั้นเก็บหนังสือขนาดใหญ่) ร้านซักแห้ง ห้องเก็บของ ห้างสรรพสินค้าและศูนย์การค้าที่เป็นอาคารขนาดใหญ่ ศูนย์แสดงสินค้าที่เป็นอาคารขนาดใหญ่ ซุปเปอร์สโตร์ที่เก็บสินค้าสูงไม่เกิน 3.6 เมตร หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน

○ ประเภท/ชนิดโรงงาน นอกเหนือจากที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดท้ายประกาศกระทรวงฯ ๔๘ ประเภท/ชนิดโรงงาน

ตัวอย่างสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

○ สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา

ได้แก่ สำนักงานทั่วไป ห้องเรียน ห้องสมุดที่ไม่มีชั้นวางหนังสือขนาดใหญ่ ห้องพัก ห้องรับแขก ห้องประชุม สถานพยาบาลและพักผ่อนที่ควบคุมวัสดุตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ร้านค้าพาณิชย์ทั่วไปที่ไม่เข้าข่ายเป็นห้างสรรพสินค้า หรือสถานที่อื่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน (กรณีเข้าข่ายอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องทำตามกฎหมายควบคุมอาคาร)

หมวด ๑ บททั่วไป (ข้อ ๒ – ๗)

ข้อกำหนด และข้อปฏิบัติทั่วไปในการป้องกันอัคคีภัย เช่น แผน
ป้องกันระงับอัคคีภัย การดำเนินร่วมของสถานประกอบการใน
การป้องกันอัคคีภัย ข้อปฏิบัติของนายจ้าง ต่อลูกจ้าง การจัดเก็บ
วัตถุต่าง ๆ

หมวด ๑ บททั่วไป

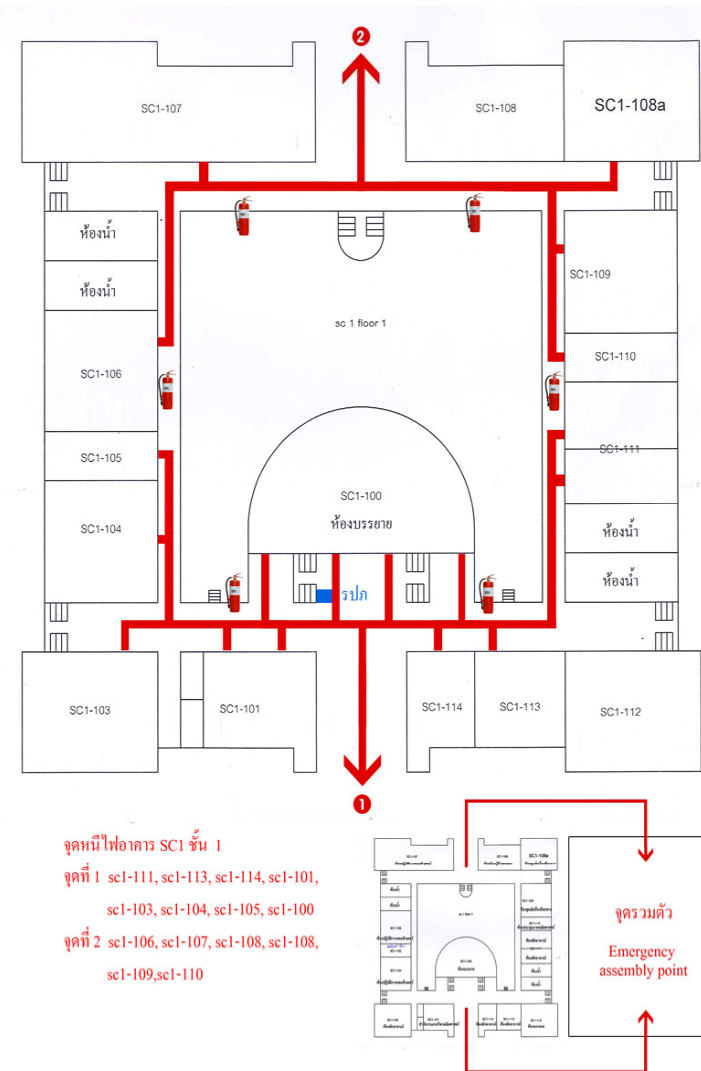
ข้อ ๒ ให้นายจ้าง**จัดให้มีระบบป้องกันและรับอัคคีภัย**ในสถานประกอบกิจการตามกฎหมายกระทรวงนี้ และต้อง**ดูแลระบบป้องกันและรับอัคคีภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน**ได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

ข้อ ๓ ใน**สถานประกอบกิจการทุกแห่ง** ให้นายจ้าง**จัดทำป้ายข้อปฏิบัติ**เกี่ยวกับการดับเพลิงและการอพยพหนีไฟ และ**ปิดประกาศให้**เห็นได้อย่างชัดเจน

ป้ายข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิงและอพยพหนีไฟ

ข้อควรปฏิบัติในเมื่อพบเหตุเพลิงไหม้

- ถ้าเพลิงยังมีขนาดเล็กพอที่จะดับเพลิงเองได้ให้ใช้ ถังดับเพลิงมือถือเข้าทำการดับเพลิง
- ดึงอุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยมือในบริเวณใกล้
- ถ้าคิดว่าไม่สามารถดับเพลิงได้ให้รีบอพยพหนี ออกจากพื้นที่ทันทีและให้ปิดประตูห้องพร้อมแจ้ง.....ทันที
- การหนีไฟให้ใช้บันไดเท่านั้น ห้าม! ใช้ลิฟต์โดยเด็ดขาด
-

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๔ ใน สปก.ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ **๑๐ คนขึ้นไป** นอกจากต้องปฏิบัติตามข้อ ๓ แล้ว(ฝ่ายข้อปฏิบัติ) ให้นายจ้างจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย

- การตรวจตรา
- การอบรม
- การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย
- การดับเพลิง
- การอพยพหนีไฟ
- การบรรเทาทุกข์

และเก็บไว้ ณ สปก. ให้นพนักงานตรวจสอบความปลอดภัยตรวจสอบ

แนวการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย (www.oshthai.org)

แนวการจัดทำ
แผนป้องกันและระงับอัคคีภัย
ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดมาตรฐาน
ในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๔

จัดทำโดย สำนักความปลอดภัยแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๒๒/๒๒ ถนนบรมราชชนนี
แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๓๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๔๘ ๕๑๒๘-๓๕
www.oshthai.org

มกราคม ๒๕๕๖

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๕ อาคารที่มี**สถานประกอบกิจการหลายแห่งตั้งอยู่ร่วมกัน** ให้
นายจ้างทุกรายในสถานที่นั้นมีหน้าที่**ร่วมกันในการจัดให้มีระบบ
ป้องกันและระงับอัคคีภัย รวมทั้งแผนป้องกันและระงับ
อัคคีภัยด้วย**

สิ่งที่ต้องดำเนินการร่วมกัน

- ระบบดับเพลิง
- ระบบหนีไฟ
- แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย
- การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่นายจ้างสั่งให้ลูกจ้างทำงานที่มีลักษณะงานหรือไปทำงาน ณ สถานที่ที่เสี่ยงหรืออาจเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย **ให้นายจ้างแจ้งข้อปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยให้ลูกจ้างทราบ**ก่อนการปฏิบัติงาน

เรื่องที่ต้องแจ้งลูกจ้าง

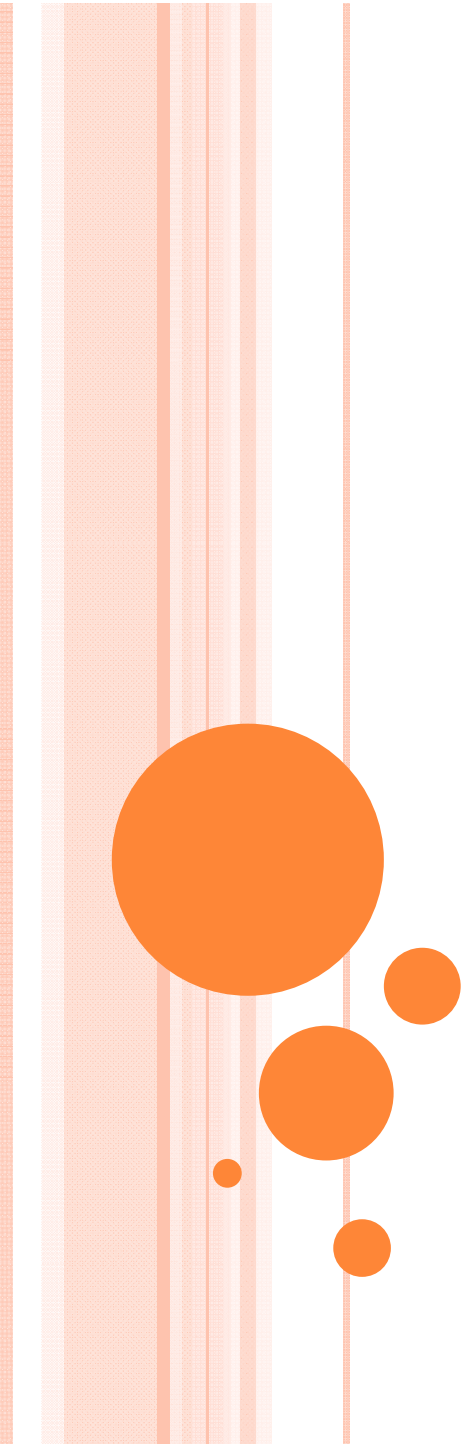
- ปัจจัยเสี่ยง
- ข้อบังคับว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- กฎระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๗ ให้นายจ้างจัดเก็บวัตถุต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) วัตถุซึ่งเมื่อรวมกันแล้วอาจก่อให้เกิดการลุกไหม้ ให้แยกเก็บโดยมิให้ปะปนกัน เช่น โปแตสเซียม ฟอสฟอรัส เมื่อสัมผัสกับน้ำ อากาศ หรือวัสดุอื่นๆ ทำให้เกิดการลุกไหม้ได้
- (๒) วัตถุซึ่งโดยสภาพสามารถอุ้มน้ำหรือซับน้ำได้มาก ให้จัดเก็บไว้บนพื้นของอาคารซึ่งสามารถรองรับน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นได้ เช่น นุ่น สำลี กองผ้าขนาดใหญ่

หมวด ๒ ความปลอดภัยเกี่ยวกับ อาคารและทางหนีไฟ (ข้อ ๘ – ๑๑)

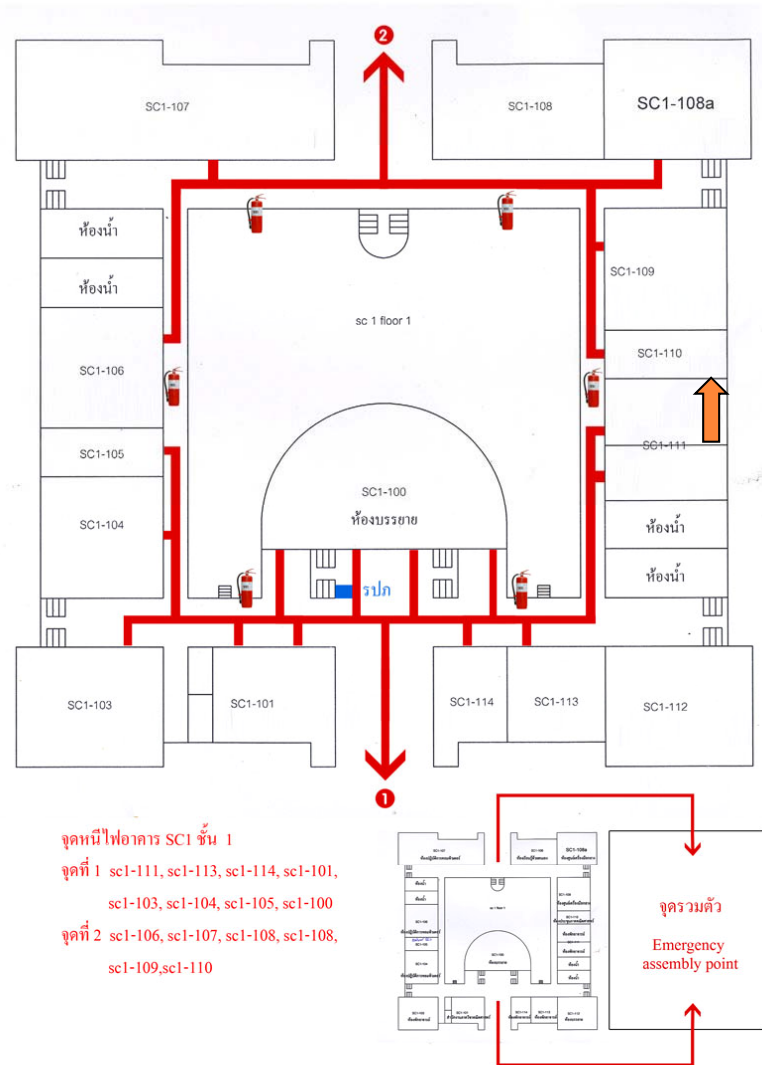
ข้อกำหนด เกี่ยวกับ ทางหนีไฟ ประตูหนีไฟ สัญญาณแจ้งเหตุ
ป้ายบอกทางหนีไฟ

หมวด ๒ ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ ๘ ให้นายจ้างจัดให้มี

- เส้นทางหนีไฟทุกชั้นอย่างน้อยชั้นละสองเส้นทาง
- สามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานในเวลาเดียวกันทั้งหมดสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดยปลอดภัยภายในเวลาไม่เกินห้านาที
- เส้นทางหนีไฟไปสู่จุดที่ปลอดภัยต้องปราศจากสิ่งกีดขวาง
- ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟต้องทำด้วยวัสดุทนไฟ ไม่มีธรณีหรือขอบกั้น และเป็นเป็นชนิดบานประตูเปิดออกไปตามทิศทางของการหนีไฟ
- ติดอุปกรณ์ที่บังคับให้บานประตูปิดได้เอง
- ห้ามใช้ประตูเลื่อน ประตูม้วน หรือประตูหมุน
- ห้ามปิดตาย ใส่กลอน กุญแจ ผูก ล่ามโซ่หรือทำให้เปิดออกไม่ได้ในขณะที่มีลูกจ้างปฏิบัติงาน

ตัวอย่างการปฏิบัติ

เส้นทางหนีไฟ

ลักษณะเส้นทางหนีไฟและประตูหนีไฟ

เส้นทางหนีไฟ

ประตูที่ในเส้นทางหนีไฟ

จุดปลอดภัย

จุดปลอดภัย คือ คือจุดหรือบริเวณที่ลูกจ้างมีความปลอดภัยทั้งร่างกายและจิตใจ ในขณะที่เกิดอัคคีภัย ดังนั้นต้องเป็นจุดที่มีการฝึกซ้อมจนกระทั่งลูกจ้างเกิดความมั่นใจ

หมวด ๒ ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ ๙ สถานประกอบกิจการที่มีอาคารตั้งแต่**สองชั้นขึ้นไป** หรือมีพื้นที่ประกอบกิจการตั้งแต่**สามร้อยตารางเมตรขึ้นไป**

- ให้นายจ้างจัดให้มี**ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้**ในสถานประกอบกิจการ**ทุกชั้น**โดยให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) **ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้**อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(ก) **อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้**ทั้งที่ใช้**ระบบแจ้งเหตุอัตโนมัติ**และ**ระบบแจ้งเหตุที่ใช้มือ** เพื่อให้อุปกรณ์ส่งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ทำงาน

(ข) อุปกรณ์ส่งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้**ต้องสามารถส่งเสียงหรือสัญญาณให้ทุกคนภายในอาคาร**ได้ยินหรือทราบอย่างทั่วถึงเพื่อการหนีไฟ

อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้อัตโนมัติ

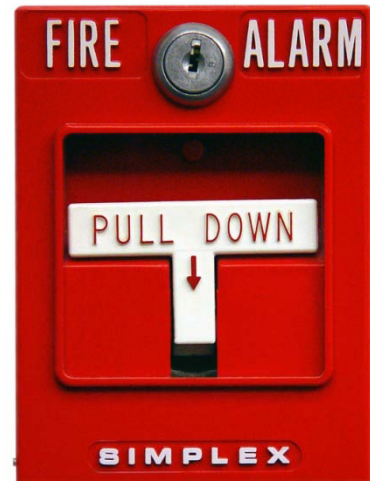

Heat Detector

Photoelectric smoke Detector

อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ด้วยมือ

www.shutterstock.com - 34082608

หมวด ๒ ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

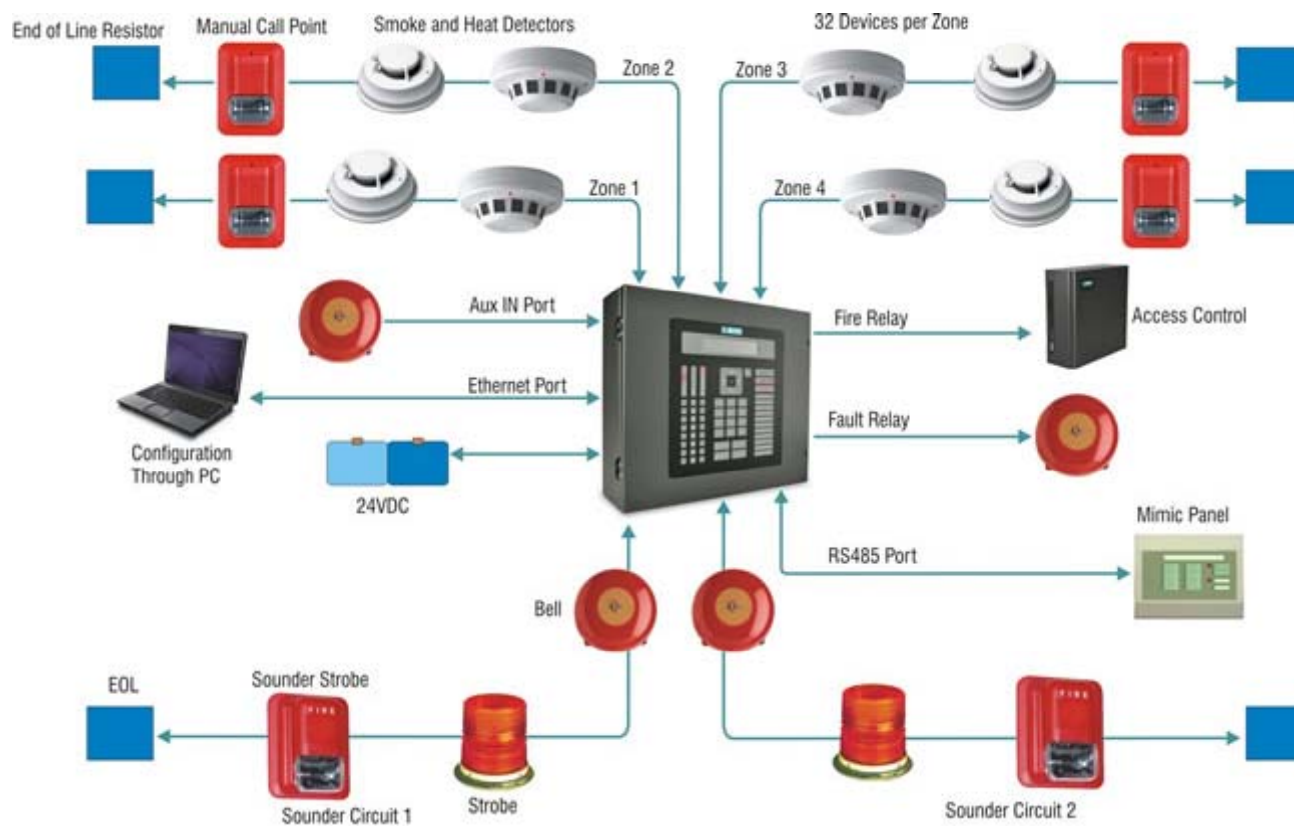
ข้อ ๙ (ต่อ)

(๒) **อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ที่ใช้มือ** ต้องตั้งอยู่ในที่เห็นได้อย่างชัดเจน เข้าถึงได้ง่าย หรืออยู่ในเส้นทางหนีไฟ โดยติดตั้ง**ห่างจากจุดที่ลูกจ้างทำงานไม่เกินสามสิบเมตร**

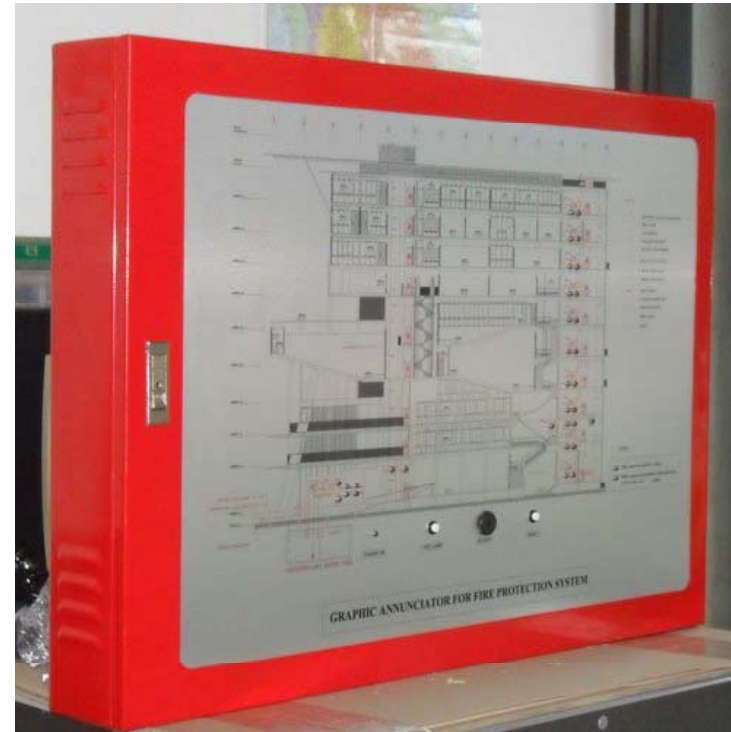
(๓) เสียงหรือสัญญาณที่ใช้ในการแจ้งเหตุเพลิงไหม้ต้องมี**เสียงหรือสัญญาณที่แตกต่าง**ไปจากเสียงหรือสัญญาณที่ใช้ในสถานประกอบการ

(๔) กิจการโรงพยาบาลหรือ**สถานที่ห้ามใช้เสียงหรือใช้เสียงไม่ได้ผล** ต้องจัดให้มี**อุปกรณ์หรือมาตรการอื่นใด** เช่น สัญญาณไฟ หรือรหัส ที่สามารถแจ้งเหตุเพลิงไหม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

แผงควบคุมสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

หมวด ๒ ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ ๙ (ต่อ)

(๕) การติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือมาตรฐานอื่นที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้นายจ้างจัดให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอสำหรับทางหนีไฟ

- ในการอพยพพลูกจ้างออกจากอาคารเพื่อการหนีไฟ
 - จัดให้มีแหล่งจ่ายไฟฟ้าสำรองที่สามารถจ่ายไฟฟ้าเพื่อการหนีไฟ
- และสำหรับใช้กับอุปกรณ์ในการดับเพลิงขั้นต้นหรืออุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้องได้ทันทีที่ไฟฟ้าดับ

เส้นทางหนีไฟและระบบส่องสว่าง

หมวด ๒ ความปลอดภัยเกี่ยวกับอาคารและทางหนีไฟ

ข้อ ๑๑ ให้นายจ้างจัดให้มี**ป้ายบอกทางหนีไฟ**ที่มีลักษณะ ดังนี้

(๑) ขนาดตัวหนังสือต้องสูงไม่น้อยกว่า**สิบห้าเซนติเมตร** และเห็นได้อย่างชัดเจน

(๒) ป้ายบอกทางหนีไฟต้อง**มีแสงสว่างในตัวเอง** หรือ**ใช้ไฟส่องให้เห็นได้ชัดเจนตลอดเวลา** ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่สีหรือรูปร่างที่กลมกลืนไปกับการตกแต่งหรือป้ายอื่นๆ ที่ติดไว้ใกล้เคียง หรือโดยประการใดที่ทำให้เห็นป้ายไม่ชัดเจน

นายจ้าง**อาจใช้รูปภาพป้ายบอกทางหนีไฟตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย** ในพระบรมราชูปถัมภ์ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเห็นได้ชัดเจน

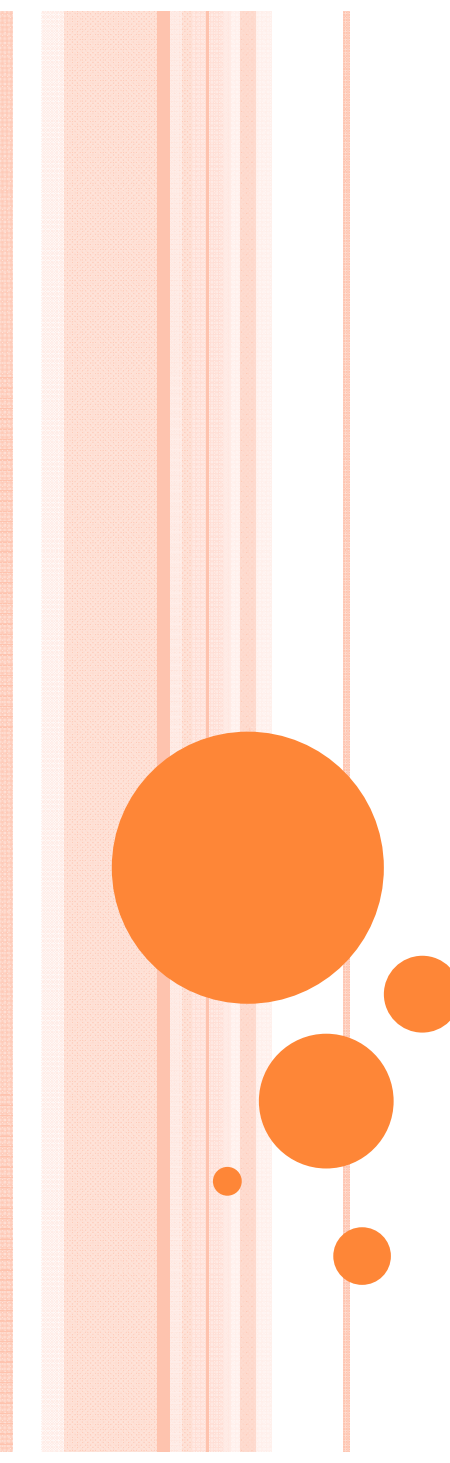
ป้ายทางหนีไฟ

ตัวอย่างป้ายตามมาตรฐาน วสท.

ขนาดตัวหนังสือต้องสูง
ไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตร

หมวด ๓ การดับเพลิง (ข้อ ๑๒ – ๑๗)

ข้อกำหนดของอุปกรณ์ และระบบน้ำดับเพลิง คุณลักษณะและจำนวนเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้าย และการจัดการเพื่อความปลอดภัย เช่น การตรวจสอบอุปกรณ์ดับเพลิง มีผู้ทำหน้าที่ดับเพลิงประจำอยู่ตลอดเวลาที่มีการทำงาน อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย เป็นต้น

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๒ ให้นายจ้างจัดให้มี**ระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบ**เพื่อใช้ในการดับเพลิงที่สามารถ**ดับเพลิงขั้นต้น**ได้อย่างเพียงพอ**ในทุกส่วนของอาคาร** อย่างน้อยให้ประกอบด้วย

๑. น้ำสำรอง
๒. ระบบการส่งน้ำ
๓. ข้อต่อที่รับน้ำดับเพลิงเข้าอาคาร
๔. ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิงและหัวฉีด
๕. สายส่งน้ำดับเพลิง

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๒ (ต่อ)

๑) ในกรณีที่ไม่มีท่อน้ำดับเพลิงของราชการในบริเวณที่ สปก.ตั้งอยู่
หรือมีแต่ปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ให้จัดเตรียมน้ำสำรอง ตามตาราง ๑ ทำย
กฎกระทรวงนี้

กรณีที่นายจ้างมีอาคารหลายหลังตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน อาจ
จัดเตรียมน้ำสำรองไว้ในปริมาณที่ใช้กับอาคารที่มีเนื้อที่มากที่สุดเพียงหลัง
เดียวก็ได้

ตารางที่ ๑ การจัดเตรียมปริมาณน้ำสำรองต่อพื้นที่ของอาคาร เพื่อใช้ในการดับเพลิง

พื้นที่ของอาคาร	ปริมาณน้ำที่สำรอง
ไม่เกิน ๒๕๐ ตารางเมตร	๙,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๒๕๐ ตารางเมตรแต่ไม่เกิน ๕๐๐ ตารางเมตร	๑๕,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๕๐๐ ตารางเมตรแต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๒๗,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๓๖,๐๐๐ ลิตร

หมายเหตุ ๑ ลูกบาศก์เมตร เท่ากับ ๑,๐๐๐ ลิตร

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๒ (ต่อ)

๒) ระบบการส่งน้ำ ที่เก็บกักน้ำ เครื่องสูบน้ำดับเพลิง และการติดตั้ง

- ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองจากวิศวกรตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร และต้องมีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากเพลิงไหม้ ยานพาหนะหรือสิ่งอื่น

๓) ข้อต่อที่รับน้ำดับเพลิง เข้าอาคารและข้อต่อส่งน้ำภายในอาคารต้องเป็นระบบเดียวกับที่ใช้ในหน่วยดับเพลิงของทางราชการในท้องถิ่น หรือต้องมีอุปกรณ์ที่จะช่วยสวมระหว่าง ข้อต่อฯ และต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ทั้งในการติดตั้งต้องมีสิ่งป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากยานพาหนะหรือสิ่งอื่น

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๒ (ต่อ)

๔) ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิงและหัวฉีดดับเพลิงจะต้องเป็นระบบเดียวกับที่ใช้ในหน่วยดับเพลิงของทางราชการในท้องถิ่นนั้น ซึ่งสามารถต่อเข้าด้วยกันได้หรือต้องมีอุปกรณ์ที่จะช่วยสวมระหว่างข้อต่อหรือหัวฉีดดับเพลิงดังกล่าว

๕) สายส่งน้ำดับเพลิงต้องมีความยาวหรือต่อกันให้มีความยาวเพียงพอที่จะควบคุมบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ได้

ตัวอย่างปริมาณน้ำสำรองสำหรับสถานประกอบการ

สถานประกอบการแห่งหนึ่งเป็นอาคารพาณิชย์ ๒ อาคารที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันแต่แยกส่วนกัน

อาคารแรกมี ๔ ชั้น แต่ละชั้น มีช่วงความลึก ๒ ห้อง ห้องละ ๕ x ๖ เมตร

อาคารสองมี ๕ ชั้น แต่ละชั้น มีช่วงความลึก ๔ ห้อง ห้องละ ๔ x ๔ เมตร

สถานประกอบการดังกล่าวต้องเตรียมน้ำสำรองสำหรับการดับเพลิงเท่าไร

อาคารหลังแรก พื้นที่ = $(๕ \times ๖) \times ๒ \text{ ห้อง} \times ๔ \text{ ชั้น} = ๓๐ \times ๘ = ๒๔๐ \text{ ตรม.}$

อาคารหลังแรก พื้นที่ = $(๔ \times ๔) \times ๔ \text{ ห้อง} \times ๕ \text{ ชั้น} = ๑๖ \times ๒๐ = ๓๒๐ \text{ ตรม.}$

ตารางที่ ๑ การจัดเตรียมปริมาณน้ำสำรองต่อพื้นที่ของอาคาร เพื่อใช้ในการดับเพลิง

พื้นที่ของอาคาร	ปริมาณน้ำที่สำรอง
ไม่เกิน ๒๕๐ ตารางเมตร	๙,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๒๕๐ ตารางเมตรแต่ไม่เกิน ๕๐๐ ตารางเมตร	๑๕,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๕๐๐ ตารางเมตรแต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๒๗,๐๐๐ ลิตร
เกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๓๖,๐๐๐ ลิตร

หมายเหตุ ๑ ลูกบาศก์เมตร เท่ากับ ๑,๐๐๐ ลิตร

คำตอบ

อาคารแรก **๒๔๐ ตรม.** < ๒๕๐ ตรม. ปริมาณน้ำสำรอง = **๙,๐๐๐ ลิตร**

อาคารสอง ๒๕๐ ตรม. < **๓๒๐ ตรม.** $\leq$ ๕๐๐ ตรม. ปริมาณน้ำสำรอง = **๑๕,๐๐๐ ลิตร**

ปริมาณน้ำสำรองผลรวมของปริมาณน้ำสำรองของสองอาคาร
ซึ่งเท่ากับ ๙,๐๐๐ ลิตร + ๑๕,๐๐๐ ลิตร = **๒๔,๐๐๐ ลิตร**

หรือ

ปริมาณน้ำสำรอง จะขึ้นกับผลรวมของพื้นที่ ๒๔๐ + ๓๒๐ = ๕๖๐ ตรม.
ซึ่งปริมาณน้ำสำรองสำหรับพื้นที่ ๕๖๐ เท่ากับ = **๒๗,๐๐๐ ลิตร**

หรือ

ปริมาณน้ำสำรอง เท่ากับ **๑๕,๐๐๐ ลิตร**

ระบบน้ำดับเพลิง

เครื่องสูบน้ำดับเพลิง

ระบบส่งน้ำดับเพลิง

ข้อต่อหัวรับน้ำดับเพลิง

สายส่งน้ำดับเพลิง

สายส่งน้ำดับเพลิง

ข้อต่อสายส่งน้ำดับเพลิง

ข้อต่อสวมเร็ว

ข้อต่อเกลียว

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๓ ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ โดยต้องปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ตามประเภทของเพลิง ซึ่ง
เป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนด
หรือตามมาตรฐานที่อธิบดีกำหนด

(๒) เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ทุกเครื่อง ต้องจัดให้มีเครื่องหมาย
หรือสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นชนิดใด ใช้ดับเพลิงประเภทใด เครื่องหมายหรือ
สัญลักษณ์นั้นต้องมีขนาดที่มองเห็นได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรห้า
สิบเซนติเมตร

(๓) ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ที่อาจเกิดไอระเหยของ
สารพิษ เช่น คาร์บอนเตตระคลอไรด์

ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เรื่อง กำหนดมาตรฐานเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ ลงวันที่ ๒๒ ม.ค. ๕๖

ข้อ ๒ มาตรฐานเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้

- มาตรฐานสมาคมป้องกันอัคคีภัยแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Fire Protection Association : NFPA)
- มาตรฐานสถาบันมาตรฐานแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา (American National Standards Institute : ANSI)
- มาตรฐานประเทศออสเตรเลีย (Australia Standards: AS)
- มาตรฐานประเทศอังกฤษ (British Standard : BS)
- มาตรฐานองค์การมาตรฐานสากล (International Standardization and Organization: ISO)

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๓ (ต่อ)

(๔) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ตามจำนวน ความสามารถของเครื่องดับเพลิง และการติดตั้ง ดังนี้

(ก) **ชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท เอ** จำนวน ความสามารถของเครื่องดับเพลิง และการติดตั้ง

- ให้คำนวณตามพื้นที่ของสถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยที่กำหนดตามตารางที่ ๒ ท้ายกฎกระทรวง โดยต้องมีระยะเข้าถึงไม่เกิน ๒๒.๕๐ เมตร

- ในกรณีที่ใช้เครื่องดับเพลิงที่มีความสามารถในการดับเพลิงต่ำกว่าความสามารถในการดับเพลิงตามพื้นที่ที่กำหนดไว้ในตารางให้เพิ่มจำนวนเครื่องถ้ามีเศษของพื้นที่ให้นับเป็นพื้นที่เต็มส่วนที่ต้องเพิ่มจำนวนเครื่องดับเพลิงขึ้นอีก 1 เครื่อง โดยคำนวณตามสัดส่วนของพื้นที่ ตามที่กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๓ (ต่อ)

ชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท บี

- ความสามารถของเครื่องดับเพลิงที่ติดตั้งต้องมีระยะเข้าถึงตามที่กำหนด ในตารางที่ ๓ แนบท้ายกฎกระทรวง

ชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท ซี

- การติดตั้งให้พิจารณาจากวัตถุซึ่งเป็นเชื้อเพลิงที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงว่าจะทำให้เกิดเพลิงประเภท เอ หรือ บี และติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ที่ใช้ดับเพลิงประเภทนั้น

ชนิดที่ใช้ดับเพลิงประเภท ดี

- ให้มีระยะเข้าถึงไม่เกิน ๒๓ เมตร

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๓ (ต่อ)

(ข) ให้ติดตั้งหรือจัดวางเครื่องดับเพลิง

- ในสภาพที่มั่นคง
- มองเห็นได้ชัดเจน
- สามารถนำมาใช้ได้ง่ายและรวดเร็ว

(ค) ให้จัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด และวิธีใช้เป็นภาษาไทยที่เห็นได้ชัดเจนติดไว้ที่ตัวถังหรือบริเวณที่ติดตั้ง

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๓ (ต่อ)

(๕) จัดให้มีการ**ดูแลรักษาและตรวจสอบ**เครื่องดับเพลิง

- ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี โดยการตรวจสอบต้อง**ไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง**

- **พร้อมกับติดป้ายแสดงผลการตรวจสอบและวันที่**ทำการตรวจสอบครั้งสุดท้ายไว้ที่อุปกรณ์ดังกล่าว และ

- เก็บผลการตรวจสอบไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจได้ตลอดเวลา

- รวมทั้งต้องมีการ**ซ่อมบำรุงและเปลี่ยนถ่ายวัสดุดับเพลิง**ตามข้อกำหนดของผู้ผลิตด้วย

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๔ กรณีนายจ้างจัดให้มีระบบดับเพลิงอัตโนมัติ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ระบบดับเพลิงอัตโนมัติต้องเป็นไปตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๒) ต้องเปิดวาล์วประธานที่ควบคุมระบบจ่ายน้ำเข้าหรือสารดับเพลิงอื่นอยู่ตลอดเวลา และจัดให้มีผู้ควบคุมดูแลให้ใช้งานได้ตลอดเวลา
- (๓) ต้องติดตั้งสัญญาณเพื่อเตือนภัยในกรณีที่ระบบดับเพลิงอัตโนมัติกำลังทำงาน
- (๔) ต้องไม่มีสิ่งกีดขวางทางน้ำหรือสารดับเพลิงอื่นจากหัวฉีดดับเพลิงโดยรอบ

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๕ ในสถานที่ซึ่งมี

สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรงหรือปานกลาง

- นายจ้างจะต้องจัดให้มีระบบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์ประกอบตามข้อ ๑๒ (น้ำสำรองและระบบสายส่ง) และเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ตามข้อ ๑๓

สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างเบา

- นายจ้างอาจจัดให้มีระบบดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ ตามข้อ ๑๓ อย่างเดียวก็ได้

ตารางที่ ๒ การติดตั้งเครื่องดับเพลิงเพื่อใช้ดับเพลิงประเภท เอ โดยคำนวณตามพื้นที่ของสถานที่ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

ความสามารถของ เครื่องดับเพลิง เทียบเท่า	พื้นที่ของสถานที่ซึ่งมี สภาพเสี่ยงอัคคีภัย <u>อย่างเบา</u> ต่อเครื่อง ดับเพลิง 1 เครื่อง	พื้นที่ของสถานที่ซึ่งมีสภาพ เสี่ยงอัคคีภัย <u>อย่างปานกลาง</u> ต่อเครื่อง ดับเพลิง 1 เครื่อง	พื้นที่ของสถานที่ซึ่งมีสภาพ เสี่ยงอัคคีภัย <u>อย่างร้ายแรง</u> ต่อเครื่อง ดับเพลิง 1 เครื่อง
1 - เอ	200 ตรม.	ไม่อนุญาตให้ใช้	ไม่อนุญาตให้ใช้
2 - เอ	560 ตรม.	200 ตรม.	ไม่อนุญาตให้ใช้
3 - เอ	840 ตรม.	420 ตรม.	200 ตรม.
4 - เอ	1,050 ตรม.	560 ตรม.	370 ตรม.
5 - เอ	1,050 ตรม.	840 ตรม.	560 ตรม.
10 - เอ	1,050 ตรม.	1,050 ตรม.	840 ตรม.
20 - เอ	1,050 ตรม.	1,050 ตรม.	840 ตรม.
40 - เอ	1,050 ตรม.	1,050 ตรม.	1,050 ตรม.

ตารางที่ ๓ การติดตั้งเครื่องดับเพลิงเพื่อใช้ดับเพลิงประเภท บี ของสถานที่ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย

สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย	ความสามารถของเครื่องดับเพลิงเทียบเท่า	ระยะเข้าถึง
อย่างเบา	๕ – บี ๑๐ - บี	๕ เมตร ๑๕ เมตร
อย่างปานกลาง	๑๐ – บี ๒๐ - บี	๕ เมตร ๑๕ เมตร
อย่างร้ายแรง	๔๐ – บี ๘๐ - บี	๕ เมตร ๑๕ เมตร

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๖ นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับอุปกรณ์ดับเพลิง ดังนี้

(๑) ติดตั้ง**ป้ายแสดงจุดติดตั้ง**ที่เห็นได้ชัดเจน

(๒) ติดตั้ง**อุปกรณ์ดับเพลิง**ในที่**เห็นได้ชัดเจน ไม่มีสิ่งกีดขวาง** และ
สามารถนำมาใช้งานได้สะดวกตลอดเวลา

(๓) จัดให้มีการดูแลรักษาและตรวจสอบให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี โดย

- ในการตรวจสอบนั้นต้อง**ไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง**

- หรือตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตอุปกรณ์นั้นกำหนด

- พร้อมติดป้ายแสดงผลการตรวจสอบและวันที่ทำการตรวจสอบครั้ง

สุดท้ายไว้ที่อุปกรณ์ดังกล่าว

- **เก็บผลไว้ให้พนักงานฯ ตรวจสอบ**ได้ตลอดเวลา

- เว้นแต่เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ให้ตรวจสอบตามระยะ

เวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ (๕)

หมวด ๓ การดับเพลิง

ข้อ ๑๗ สถานที่ซึ่งมี**สภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรงหรือปานกลาง**

- จัดลูกจ้างเพื่อทำหน้าที่ดับเพลิงประจำอยู่ตลอดเวลาที่มีการทำงาน
- จัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิงและการฝึกซ้อมดับเพลิงซึ่งต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานดี เช่น เสื้อคลุมดับเพลิง รองเท้าถุงมือ หมวก หน้ากากป้องกันความร้อนหรือควันพิษ อย่างน้อยให้เพียงพอกับจำนวนผู้ทำหน้าที่ดับเพลิงนั้น

เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้

ตัวอย่างการปฏิบัติ

ตัวอย่างการปฏิบัติ

มาตรวัดแรงดันในถังดับเพลิง

อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้อัตโนมัติ

ตัวอย่างการปฏิบัติ

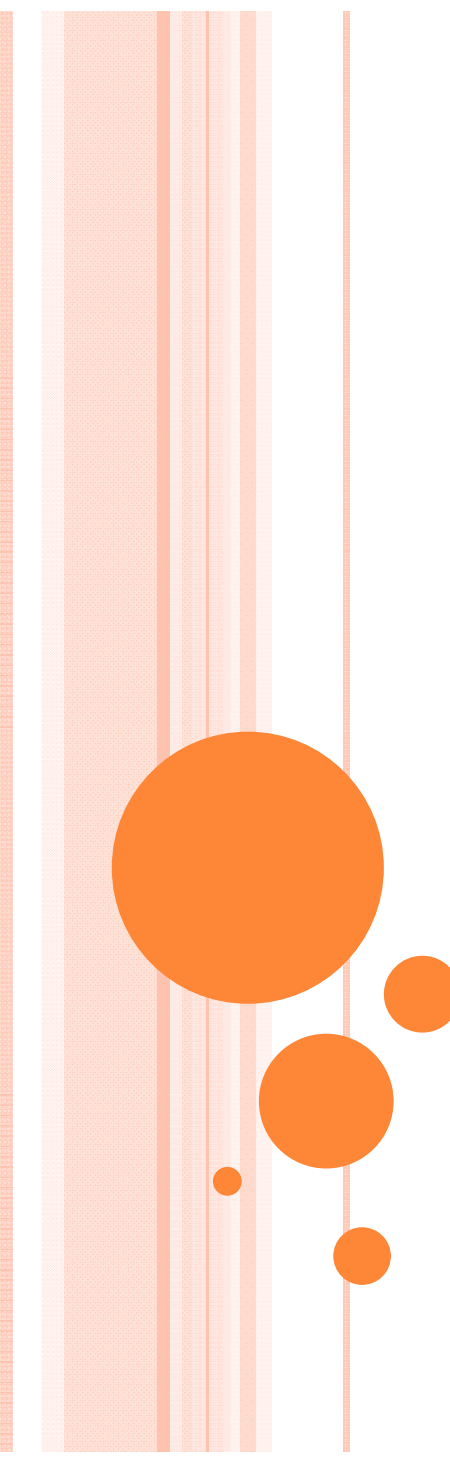

ตัวอย่างการปฏิบัติ

พนักงานดับเพลิงของสถานประกอบการ

- อยู่ในแผนการดับเพลิง - กำหนดให้มีตลอดเวลาการทำงานของ สปก.

หมวด ๔ การป้องกันอัคคีภัยจากแหล่ง ก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน (ข้อ ๑๘)

การป้องกันแหล่งกระจายตัวของความร้อนที่อาจก่อให้เกิด
อัคคีภัย เช่น กระแสไฟฟ้าลัดวงจร เครื่องยนต์/ปล่องไฟ การแผ่
รังสีความร้อน การเสียดสี ไฟฟ้าสถิต การเชื่อม/ตัดโลหะ การ
สะสมของความร้อน

หมวด ๔ การป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิดฯ ความร้อน

ข้อ ๑๘ ให้นายจ้างป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อนดังต่อไปนี้

(๑) กระแสไฟฟ้าลัดวงจรให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

(๒) เครื่องยนต์หรือปล่องไฟเพื่อมิให้เกิดลูกไฟหรือเขม่าไฟกระเด็นถูกวัตถุที่ติดไฟได้

(๓) การแผ่รังสี การนำหรือการพาความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อนสูงไปสู่วัตถุที่ติดไฟได้ง่าย

(๔) การเสียดสีหรือเสียดทานของเครื่องจักรที่เกิดประกายไฟหรือความร้อนสูงที่อาจทำให้เกิดการลุกไหม้ได้

หมวด ๔ การป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิดความร้อน

ข้อ ๑๘ (ต่อ)

(๕) **การสะสมของไฟฟ้าสถิต** โดยต่อสายดินกับถังหรือท่อน้ำมัน เชื้อเพลิง สารเคมี หรือของเหลวไวไฟ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า

(๖) **การเชื่อมหรือตัดโลหะ** ซึ่งเป็นแหล่งความร้อนสูงที่อาจทำให้เกิดการลุกไหม้ได้

(๗) **การสะสมความร้อน**ของปล่องระบายควัน โดยปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(ก) **ไม่ติดตั้งปล่องระบายควันกับส่วนของอาคาร**ที่สร้างด้วยวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย

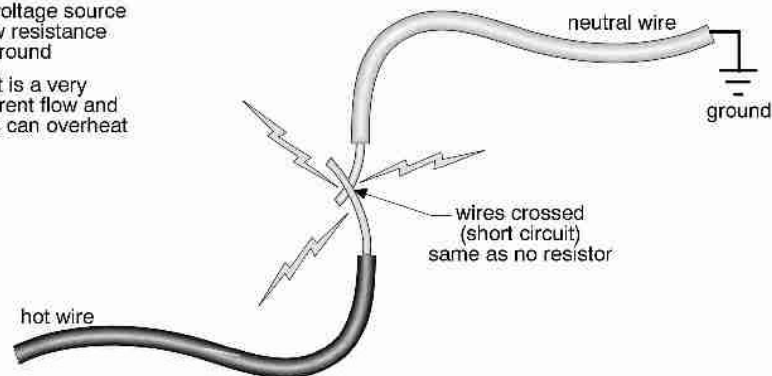
(ข) **หุ้มปล่องระบายควันด้วยฉนวน**ที่ทำจากวัสดุที่ไม่ติดไฟ และอุณหภูมิผิวหน้าด้านนอกของฉนวนต้องไม่สูงเกินห้าสิบองศาเซลเซียส

ตัวอย่างแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน

Short circuit

a short circuit occurs when a voltage source has a low resistance path to ground

the result is a very large current flow and the wires can overheat

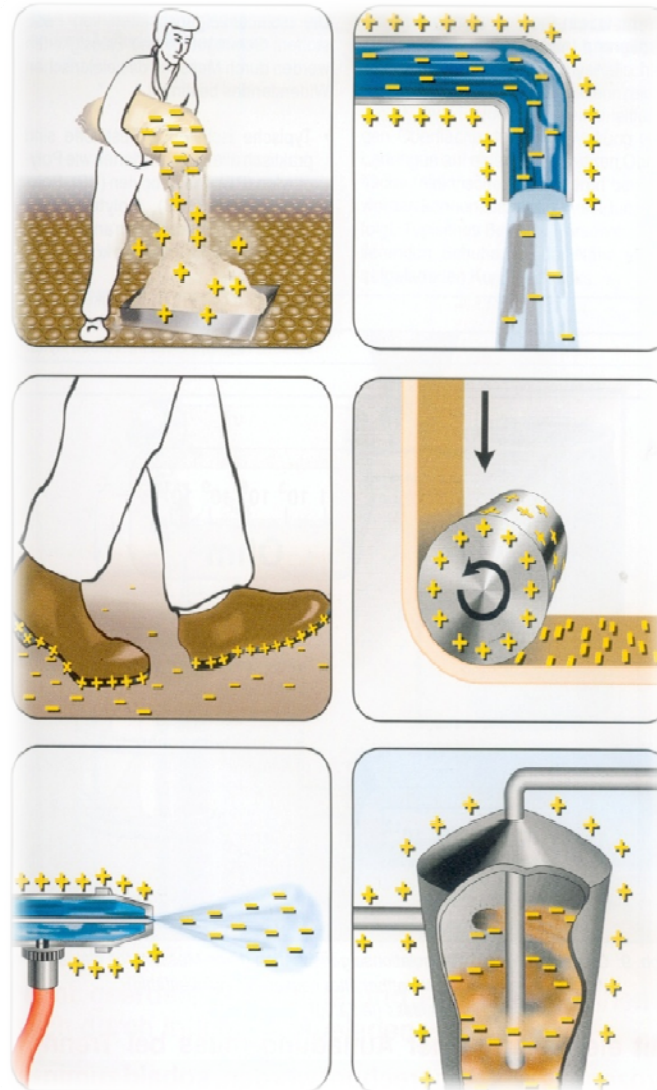
(C) 2008 CarsonDunlop.com

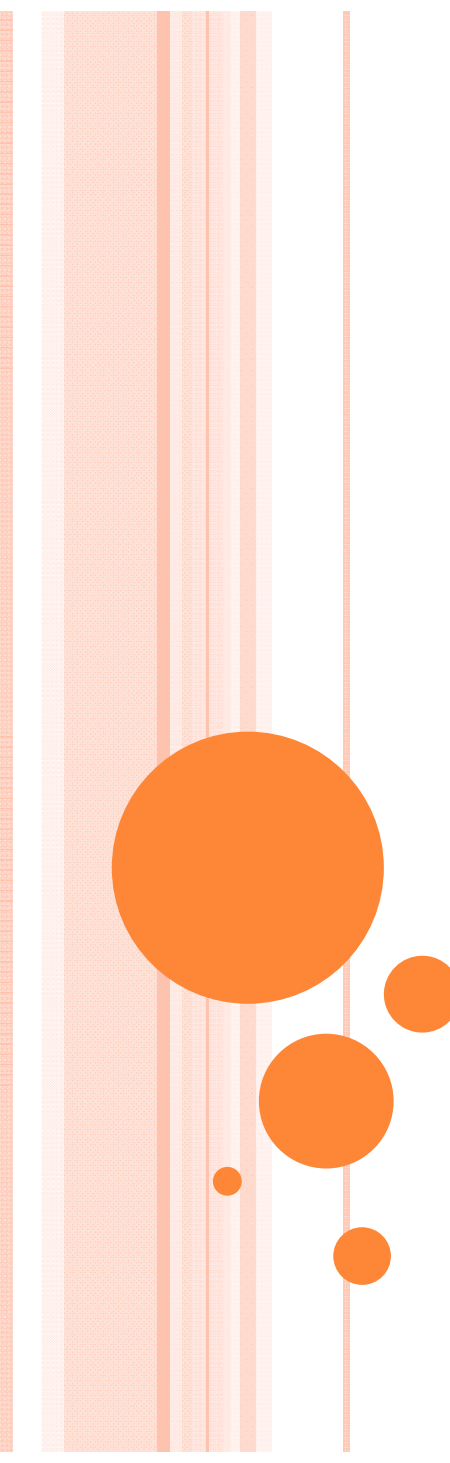

ตัวอย่างแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน

ตัวอย่างแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน

หมวด ๕ วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด (ข้อ ๑๙ - ๒๒)

การจัดเก็บและการขนถ่ายวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

หมวด ๕ วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่นายจ้างมี เก็บ หรือขนถ่ายวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด

- จะต้องการดำเนินการอย่างปลอดภัยเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย วัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิด

ข้อ ๒๐ การเก็บถังก๊าซชนิดเคลื่อนย้ายได้ชนิดของเหลว ให้นายจ้างปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เก็บถังก๊าซไว้ภายนอกอาคาร

- เก็บไว้ในที่เปิดโล่งที่มีการป้องกันความร้อน มิให้มีอุณหภูมิสูงกว่าที่ผู้ผลิตกำหนดไว้

- มีสิ่งป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากยานพาหนะหรือสิ่งอื่น

หมวด ๕ วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

ข้อ ๒๐ (ต่อ)

(๒) การเก็บถังก๊าซไว้ในอาคาร

- แยกเก็บไว้ในบริเวณที่มีผนังทำจากวัสดุทนไฟ
- มีการระบายหรือถ่ายเทอากาศได้ดี
- มีระบบตรวจจับก๊าซอัตโนมัติ
- ปริมาณเก็บรวมกันแห่งละไม่เกินสองพันลิตร
- โดยแต่ละแห่งจะต้องห่างกันไม่น้อยกว่าสี่สิบเมตร

(๓) ห้ามเก็บถังก๊าซไวใกล้วัตถุที่ลุกไหม้ได้ง่าย

(๔) มีโซ่หรือวัตถุอื่นในลักษณะเดียวกันรัดถังกันล้ม และติดตั้ง

ฝาครอบหัวถังเพื่อความปลอดภัยในขณะเคลื่อนย้าย หรือจัดเก็บ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

หมวด ๕ วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

ข้อ ๒๑ การป้องกันอันตรายจากถ่านหิน เซลลูโลยด์ หรือของแข็งที่ติดไฟง่าย ให้นายจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) การเก็บถ่านหินในที่โล่งแจ้ง ต้องพรมน้ำให้เปียกชื้นตลอดเวลา และอัดทับให้แน่น เพื่อป้องกันการลุกไหม้เอง และห้ามกองสูงเกินสามเมตร

(๒) ถ่านหินที่บดแล้วหรือชนิดผงหากมีอุณหภูมิสูงกว่า ๖๕ องศาเซลเซียส ต้องทำให้เย็นก่อนนำไปเก็บใส่ไว้ในถังหรือภาชนะทนไฟ

(๓) ถังหรือภาชนะที่ใช้เก็บถ่านหินหรือผงแร่ที่ลุกไหม้ได้ง่าย ต้องสร้างด้วยวัสดุทนไฟที่มีฝาปิดมิดชิดและเก็บไว้ห่างไกลจากแหล่งความร้อน

(๔) การเก็บเซลลูโลยด์หรือของแข็งที่ติดไฟได้ง่ายในไซโล ถัง หรือภาชนะต้องทำการป้องกันการลุกไหม้จากแหล่งความร้อนหรือการผสมกับอากาศที่จะก่อให้เกิดการลุกไหม้ได้

หมวด ๕ วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

ข้อ ๒๒ **การเก็บวัตถุที่ติดไฟได้ง่าย**ประเภทไม้ กระดาษ ขนสัตว์ ฟาง โฟม ฟองน้ำสังเคราะห์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน **ให้นายจ้าง**

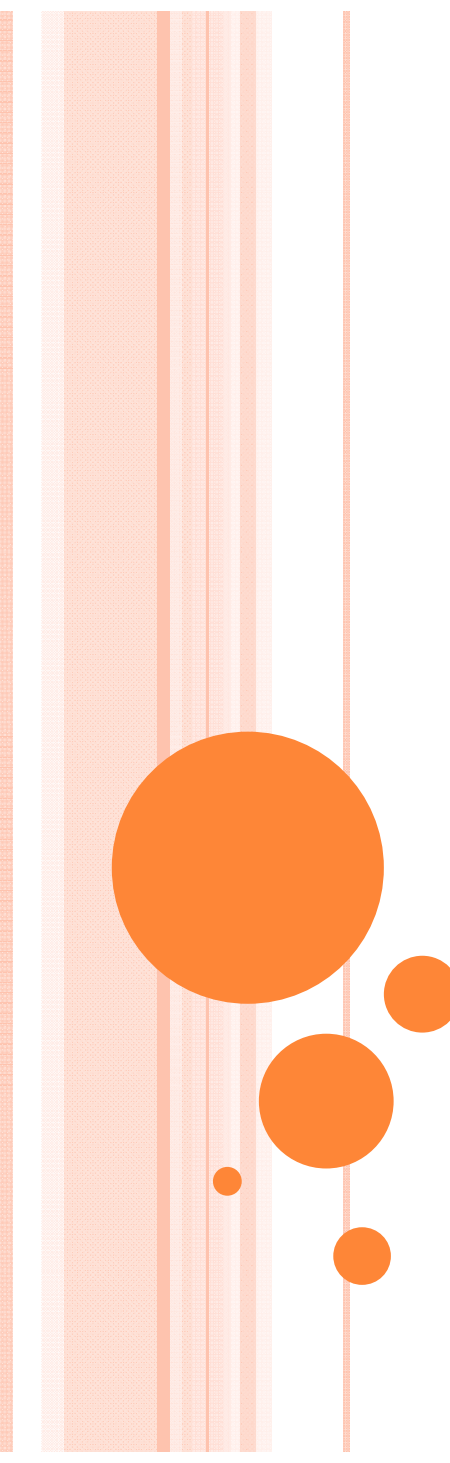
- **แยกเก็บไว้ในอาคารต่างหากหรือเก็บในห้องทนไฟ**
- **ซึ่งหลังคาหรือฝาห้องต้องไม่ทำด้วยแก้วหรือวัตถุโปร่งใสที่แสงแดด**

ส่องตรงเข้าไปได้

- **ในกรณีที่มีจำนวนน้อยอาจเก็บไว้ในภาชนะทนไฟหรือถังโลหะที่มี**
ฝาปิด

Celluloid

สารประกอบประเภทเทอร์โมพลาสติกชนิดหนึ่ง ทำได้จาก ปฏิกิริยาของเซลลูโลสไนเตรต การบูร และเอทิลแอลกอฮอล์ ลักษณะเป็นของแข็ง ติดไฟง่ายมาก.

หมวด ๖ การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่าย (ข้อ ๒๓ - ๒๔)

ข้อปฏิบัติด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับของเสียติดไฟง่าย

หมวด ๖ การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่าย

ข้อ ๒๓ ให้นายจ้าง**ปฏิบัติเกี่ยวกับของเสียที่ติดไฟได้ง่าย**ตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) จัดให้มีการทำความสะอาดเพื่อมิให้มีการสะสมหรือตกค้างของของเสียที่ติดไฟง่าย ซึ่งต้อง**ไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งครั้ง** ถ้าเป็นงานกะไม่น้อยกว่ากะละหนึ่งครั้ง เว้นแต่วัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิดที่ลุกไหม้ได้เอง ต้องจัดให้มีการทำความสะอาดทันที

(๒) ต้องเก็บรวบรวมของเสียที่ติดไฟได้ง่ายไว้ในภาชนะปิดที่เป็นโลหะ

(๓) ให้นำของเสียที่เก็บรวบรวมไว้ตาม (๒) ออกไปจากบริเวณที่ลูกจ้างทำงาน**ไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งครั้ง**

- ในกรณีที่ยังไม่ได้กำจัดทันทีให้นำไปเก็บไว้ในห้องทนไฟหรืออาคารทนไฟ และต้องนำไปกำจัดให้หมดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งโดยวิธีการที่ปลอดภัย เช่น การเผา การฝัง การใช้สารเคมีเพื่อให้ของเสียนั้นสลายตัว หรือโดยวิธีอื่นที่มีประสิทธิภาพ แล้วแต่กรณี

หมวด ๖ การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่าย

ข้อ ๒๔ การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่ายโดยการเผา ให้นายจ้างปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เผาในเตาที่ออกแบบสำหรับการเผาโดยเฉพาะ หรือเผาในที่โล่งแจ้ง โดยห่างจากบริเวณที่ลูกจ้างทำงานในระยะที่ปลอดภัยและอยู่ได้ลม

(๒) จัดให้ลูกจ้างที่ทำหน้าที่เผาสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

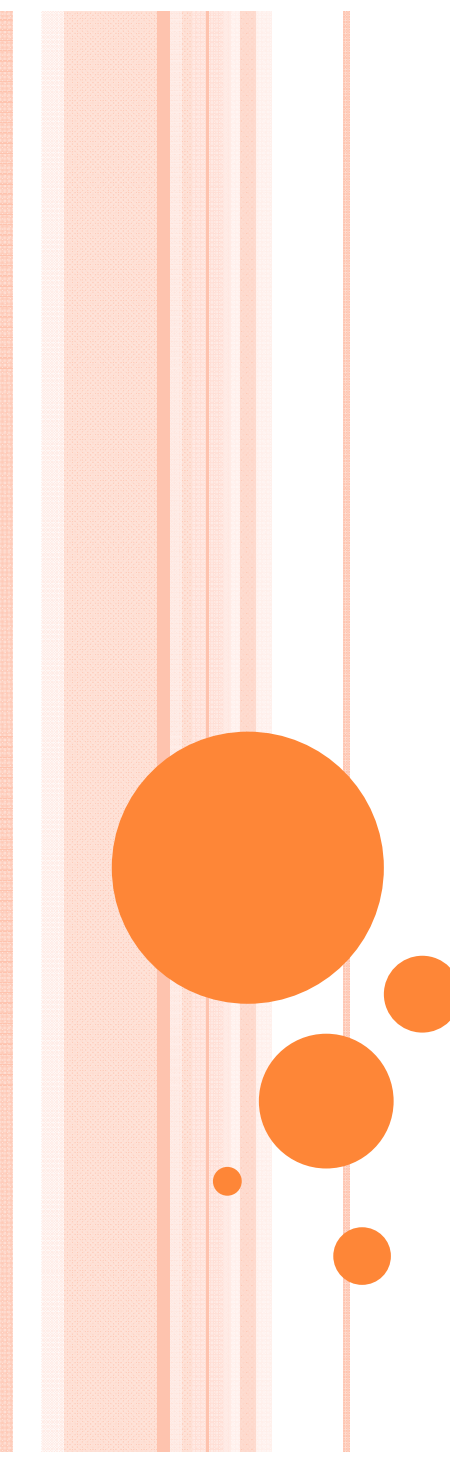
(๓) จัดเก็บถ้ำถ่านที่เหลือจากการเผาของเสียนั้นไว้ในภาชนะ ห้อง สถานที่ที่ปลอดภัย หรือเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิดเพื่อป้องกันการรั่วไหล หรือนำไปฝังในสถานที่ที่ปลอดภัย

ลักษณะของเสียที่ติดไฟง่าย

การกำจัดของเสียที่ติดไฟง่าย

หมวด ๗ การป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า (ข้อ ๒๕ - ๒๖)

ข้อปฏิบัติด้านความปลอดภัยเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

หมวด ๗ การป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

ข้อ ๒๕ ให้นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าสำหรับอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

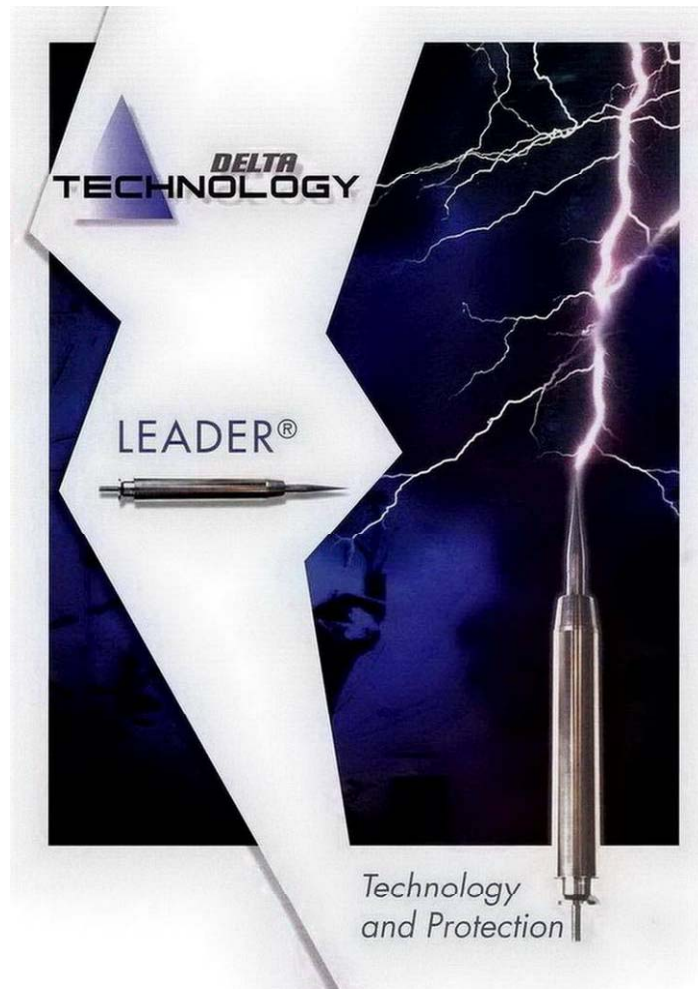
(๑) อาคารที่มีวัตถุไวไฟหรือวัตถุระเบิด

(๒) สิ่งก่อสร้างที่มีความสูง ประเภท ปล่องควัน หอคอย เสาธง ถึงเก็บน้ำหรือสารเคมีหรือสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีความสูงในทำนองเดียวกัน

* ยกเว้นอาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในรัศมีการป้องกันฯ ของอาคารอื่น

* การติดตั้งระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ข้อ ๒๖ ให้นายจ้างจัดให้มีมาตรการป้องกันผลกระทบจากฟ้าผ่าเข้าสู่ระบบไฟฟ้าของอาคาร

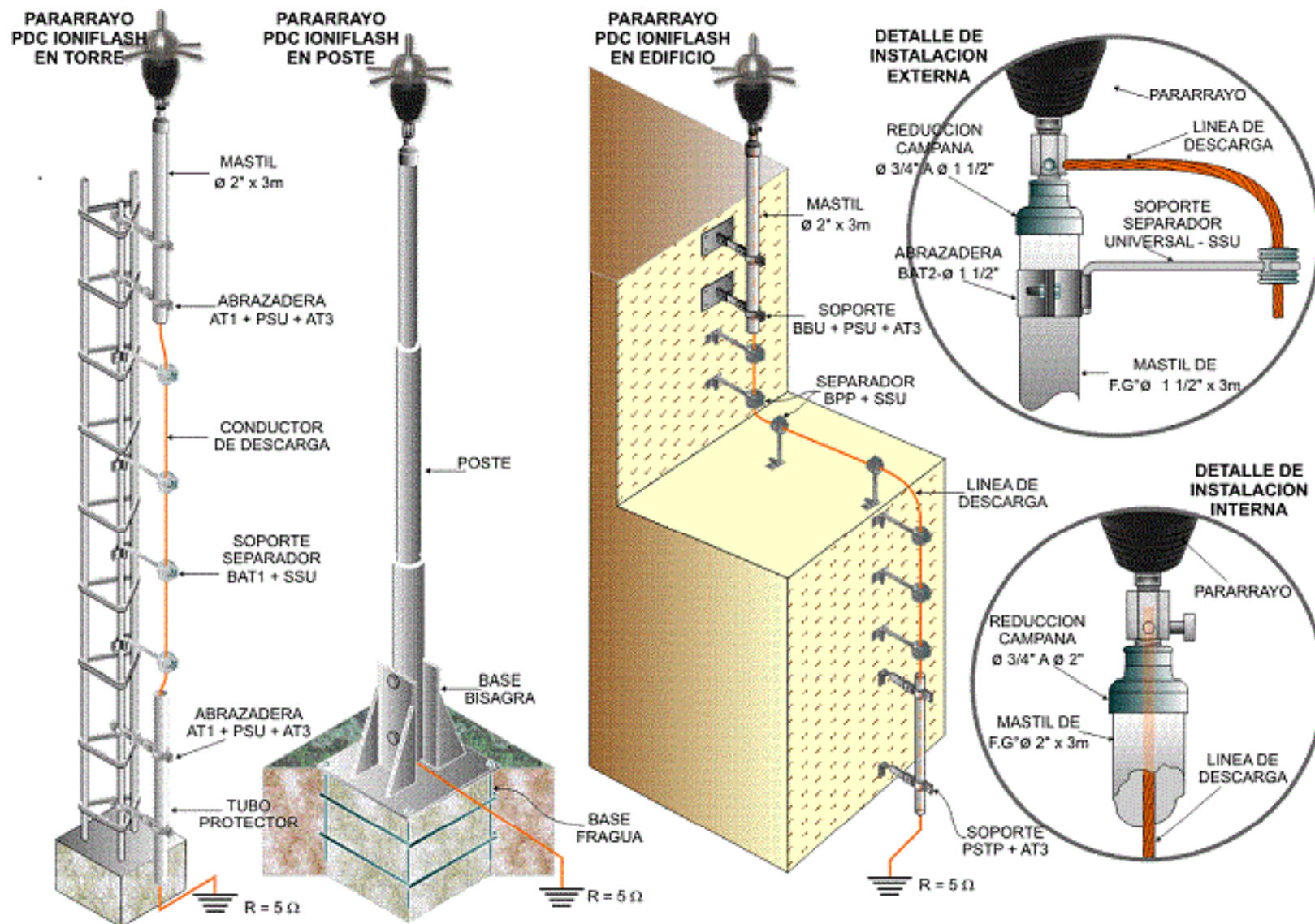
Upper Systems Engineering

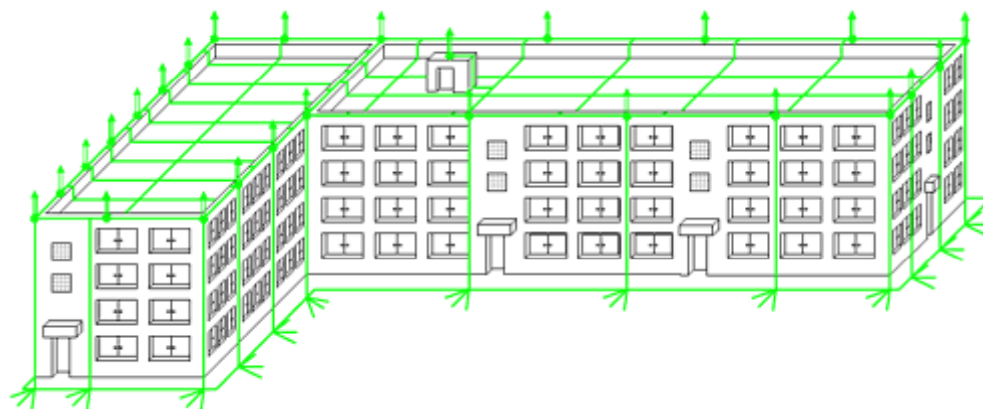
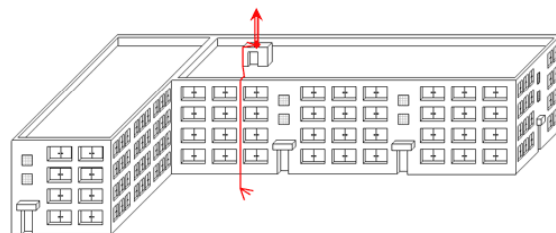
Life Safety Products
www.upperonline.com

Upper
Systems Engineering

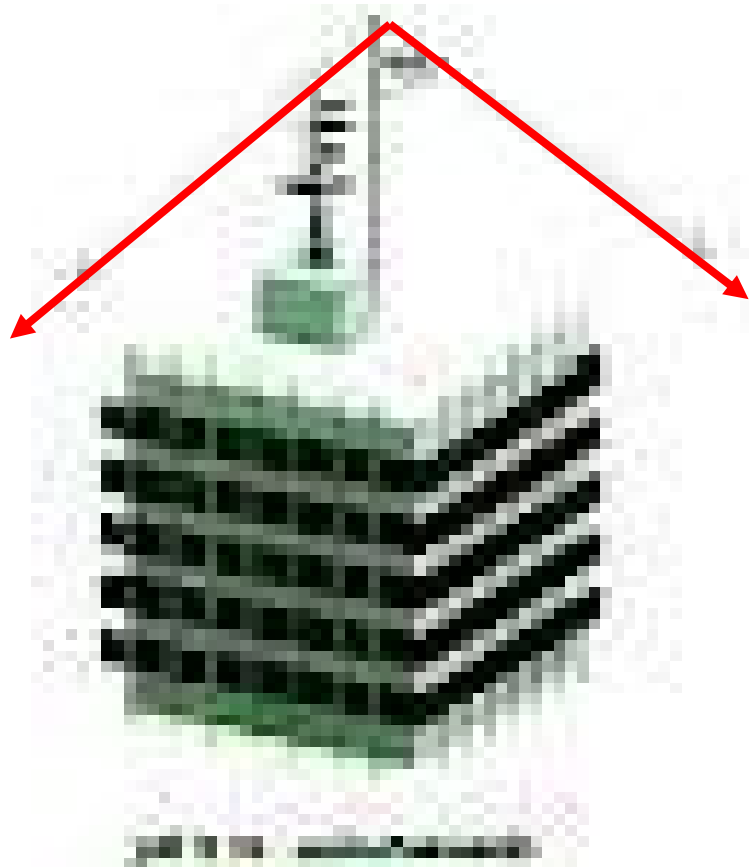
LEADER®

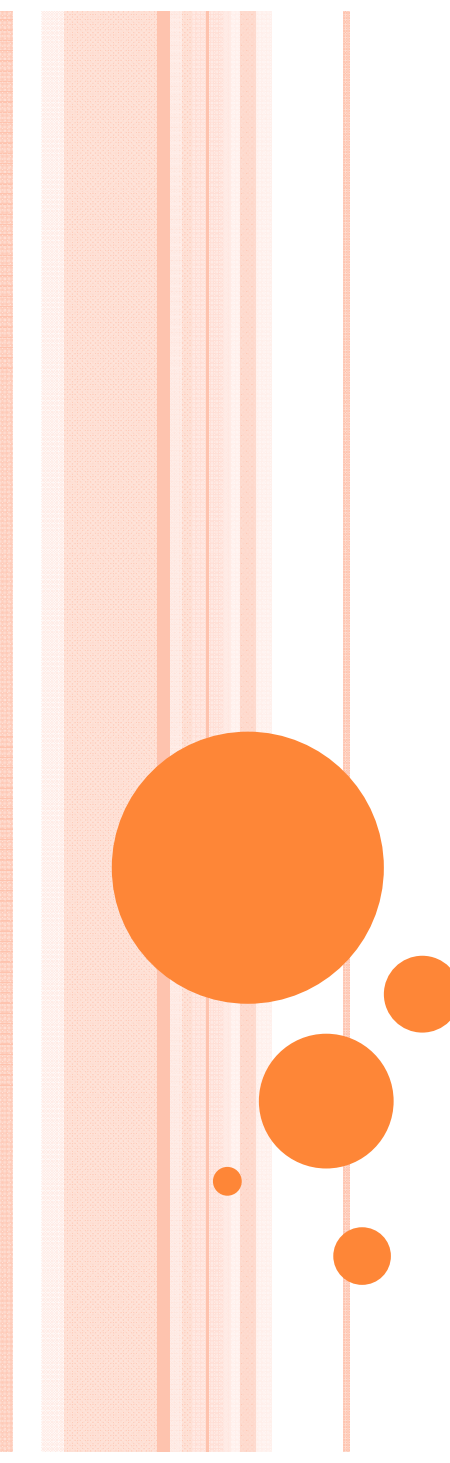
UPPER SYSTEMS ENGINEERING CO., LTD.
บริษัท ออเพอร์ซิสเต็มส์ เอ็นจิเนียริง จำกัด
91/1416 Soi Ramintra 44, Ramintra Rd.,
Klongkhum, Bangkok, Bangkok 10230
Tel : 0-2949-7581-2 Fax : 0-2949-7584

รัศมีการป้องกันฟ้าผ่า ตามรูปเป็นมุม 60

หมวด ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับความ ปลอดภัยจากอัคคีภัยและการรายงาน (ข้อ ๒๗ - ๓๐)

การดำเนินการเรื่องของการอบรมดับเพลิง การอพยพหนีไฟ
การจัดกลุ่มปฏิบัติงานป้องกันและระงับอัคคีภัย

หมวด ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย จากอัคคีภัยและการรายงาน

ข้อ ๒๗ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนลูกจ้างในแต่ละ
หน่วยงานของสถานประกอบกิจการเข้ารับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น
โดยให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมฯ เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม

ข้อ ๒๘ ให้นายจ้างจัดให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยจากอัคคีภัย ดังนี้

- (๑) สถานประกอบกิจการที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรงหรือปานกลาง ต้องจัดให้มีการบริหารงานโดยกลุ่มปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย และมีผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกการระงับอัคคีภัยทั้งระบบโดยเฉพาะเมื่อเกิดเพลิงไหม้ประจำสถานประกอบกิจการตลอดเวลาที่มีการประกอบกิจการ
- (๒) ต้องจัดให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการดับเพลิง การปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

การฝึกอบรมดับเพลิงขั้นต้น

หมวด ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย จากอัคคีภัยและการรายงาน

ข้อ ๒๙ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างฝึกซ้อมอพยพหนีไฟออกจากอาคารไปตาม
เส้นทางหนีไฟตามที่กำหนดในหมวด ๒

ข้อ ๓๐ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างทุกคนมีการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนี
ไฟพร้อมกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

- ทั้งนี้ ให้ลูกจ้างของนายจ้างทุกรายที่ทำงานภายในอาคารเดียวกันและใน
วันและเวลาเดียวกันการฝึกซ้อมพร้อมกัน

- และก่อนการฝึกซ้อมไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ให้นายจ้างส่งแผนการ
ฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการ
ฝึกซ้อมต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เพื่อให้ความเห็นชอบ

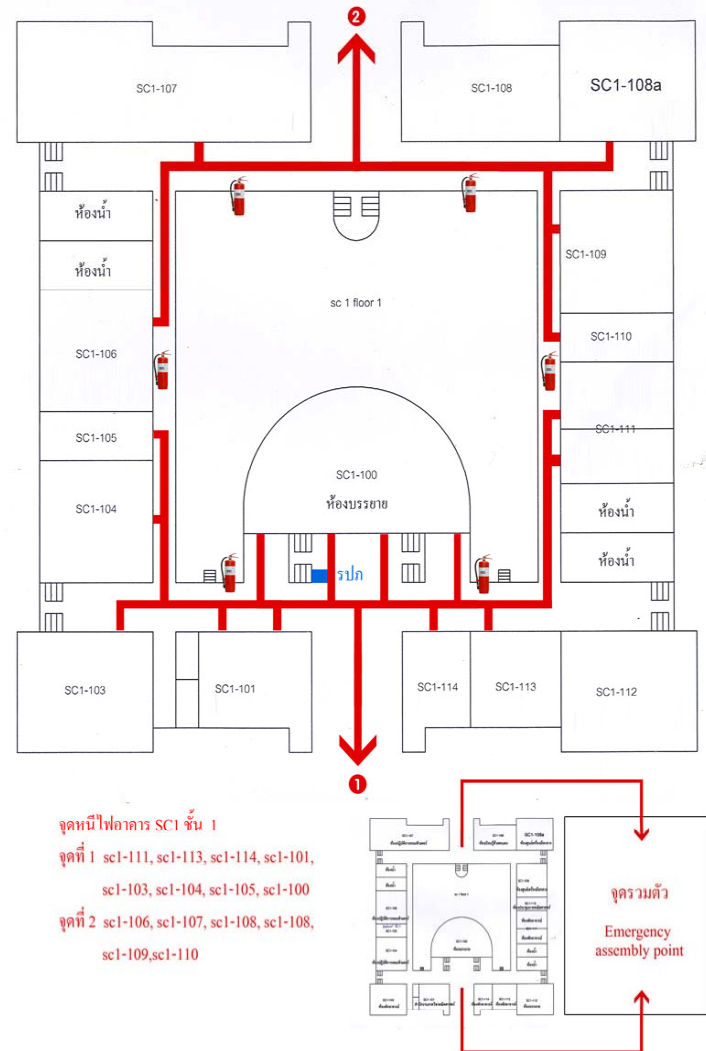
หมวด ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย จากอัคคีภัยและการรายงาน

ข้อ ๓๐ (ต่อ)

ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟตามวรรคหนึ่งได้เอง จะต้องให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้ดำเนินการฝึกซ้อม

ให้นายจ้างจัดทำรายงานผลการฝึกซ้อมดังกล่าว ตามแบบที่อธิบดีกำหนด และยื่นต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเสร็จสิ้นการฝึกซ้อม

ตัวอย่างการปฏิบัติ

ตัวอย่างการปฏิบัติ

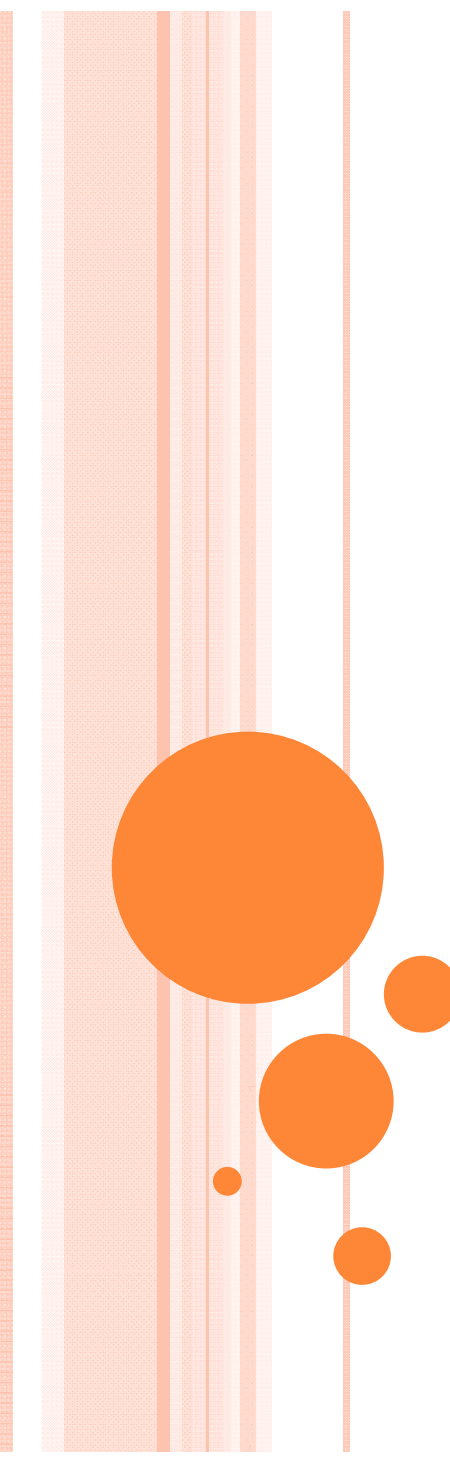
12th FLOOR PLAN

การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ

บทเฉพาะกาล (ข้อ ๓๑ - ๓๒)

การดำเนินการเรื่องของผู้ดำเนินการให้การอบรม

หมวด ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัย จากอัคคีภัยและการรายงาน

ข้อ ๓๑ ให้หน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นและหน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและหนีไฟที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น หน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและหนีไฟ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ มีสิทธิดำเนินการตามข้อ ๒๗ และข้อ ๓๐ จนกว่าการขึ้นทะเบียนนั้นจะสิ้นสุดอายุ

ข้อ ๓๒ ให้หน่วยงานตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง กำหนดหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น หน่วยงานฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีสิทธิดำเนินการตามข้อ ๒๗ และข้อ ๓๐ ต่อไป โดยต้องขอรับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ขอบคุณครับ

